Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (Ottende Afdeling)

26. april 2023*

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 99 i Domstolens procesreglement – indvandringspolitik – direktiv 2008/115/EF – fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold – artikel 6, stk. 2 – afgørelse om tilbagesendelse ledsaget af et indrejseforbud i tre år – tredjelandsstatsborger, der er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse udstedt af en anden medlemsstat – den nationale politimyndigheds undladelse af at give tredjelandsstatsborgeren mulighed for at begive sig til denne anden medlemsstat, inden der træffes afgørelse om tilbagesendelse af den pågældende«

I sag C-629/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (forvaltningsdomstolen i Göteborg, domstol i sager om migration, Sverige) ved afgørelse af 27. september 2022, indgået til Domstolen den 7. oktober 2022, i sagen

A.L.

mod

Migrationsverket,

har

DOMSTOLEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Safjan (refererende dommer), og dommerne N. Piçarra og N. Jääskinen,

generaladvokat: P. Pikamäe,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i overensstemmelse med artikel 99 i Domstolens procesreglement,

afsagt følgende

* Processprog: svensk.

Kendelse

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (EUT 2008, L 348, s. 98).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem A.L., en tredjelandsstatsborger med ulovligt ophold i Sverige, og Migrationsverket (udlændingemyndigheden, Sverige) vedrørende sidstnævntes afgørelse om afslag på A.L.s klage over den afgørelse om hans tilbagesendelse, som den svenske politimyndighed havde truffet, og over det forbud mod indrejse i Sverige, der ledsagede denne afgørelse.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Følgende fremgår af artikel 1 i direktiv 2008/115 med overskriften »Genstand«:

»I dette direktiv fastsættes der fælles standarder og procedurer, som skal anvendes i medlemsstaterne ved tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder som er generelle principper i fællesskabsretten og folkeretten, herunder beskyttelse af flygtninge og menneskeretlige forpligtelser.«

4 Direktivets artikel 2, der har overskriften »Anvendelsesområde«, fastsætter følgende i stk. 2:

»Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende dette direktiv på tredjelandsstatsborgere, som:

a) er genstand for nægtelse af indrejse i medfør af artikel 13 i [Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 562/2006 af 15. marts 2006 om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks) (EUT 2006, L 105, s. 1)], eller som pågribes eller standses af de kompetente myndigheder i forbindelse med ulovlig overskridelse af en medlemsstats ydre grænse ad land-, sø- eller luftvejen, og som ikke efterfølgende har opnået tilladelse eller ret til ophold i den pågældende medlemsstat

b) er genstand for tilbagesendelse som en strafferetlig sanktion eller som følge af en strafferetlig sanktion i henhold til national ret, eller som er genstand for udleveringsprocedurer.«

5 Direktivets artikel 4 med overskriften »Gunstigere bestemmelser« har denne ordlyd:

»1. Dette direktiv berører ikke gunstigere bestemmelser i:

a) bilaterale eller multilaterale aftaler mellem Fællesskabet eller Fællesskabet og dets medlemsstater og et eller flere tredjelande

b) bilaterale eller multilaterale aftaler mellem en eller flere medlemsstater og et eller flere tredjelande.

2. Dette direktiv berører ikke bestemmelser, som kan være gunstigere for tredjelandsstatsborgeren, og som er fastsat i gældende fællesskabsret vedrørende indvandring og asyl.

3. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes ret til at vedtage eller opretholde bestemmelser, som er gunstigere for de personer, det finder anvendelse på, forudsat at sådanne bestemmelser er forenelige med dette direktiv.

4. Hvad angår tredjelandsstatsborgere, der er undtaget fra dette direktivs anvendelsesområde i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, litra a), skal medlemsstaterne:

a) sikre, at behandlingen af og beskyttelsesniveauet for disse ikke er mindre gunstig end det, der er fastsat i artikel 8, stk. 4 og 5 (begrænsning af anvendelsen af tvangsforanstaltninger), artikel 9, stk. 2, litra a) (udsættelse af udsendelse), artikel 14, stk. 1, litra b) og d) (akut lægebehandling og hensyntagen til sårbare personers behov), og artikel 16 og 17 (forholdene under frihedsberøvelse), og

b) respektere non-refoulement-princippet.«

6 Direktivets artikel 6 med overskriften »Afgørelse om tilbagesendelse« har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne træffer afgørelse om tilbagesendelse vedrørende enhver tredjelandsstatsborger, som opholder sig ulovligt på deres område, jf. dog de undtagelser, der er anført i stk. 2-5.

2. Tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt på en medlemsstats område, og som er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, udstedt af en anden medlemsstat, skal anmodes om straks at begive sig til denne anden medlemsstats område. Efterkommer den pågældende tredjelandsstatsborger ikke dette krav, eller er den pågældende tredjelandsstatsborgers øjeblikkelige udrejse nødvendig af hensyn til den offentlige orden eller den nationale sikkerhed, finder stk. 1 anvendelse.

3. Medlemsstaterne kan undlade at træffe afgørelse om tilbagesendelse af en tredjelandsstatsborger, der opholder sig ulovligt på deres område, hvis den pågældende tredjelandsstatsborger tilbagetages af en anden medlemsstat i henhold til bilaterale aftaler eller ordninger, der er gældende på datoen for dette direktivs ikrafttræden. I så fald anvender den medlemsstat, der har tilbagetaget den pågældende tredjelandsstatsborger, stk. 1.

4. Medlemsstaterne kan når som helst af menneskelige, humanitære eller andre grunde beslutte at tildele en tredjelandsstatsborger, som opholder sig ulovligt på deres område, en selvstændig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold. I så fald træffes der ikke afgørelse om tilbagesendelse. Hvis der allerede er truffet afgørelse om tilbagesendelse, ophæves afgørelsen, eller den stilles i bero i den periode, hvor opholdstilladelsen eller en anden tilladelse, som giver ret til ophold, er gyldig.

5. Hvis en tredjelandsstatsborger, som opholder sig ulovligt på en medlemsstats område, er genstand for en igangværende procedure for fornyelse af sin opholdstilladelse eller af en anden tilladelse, som giver ret til ophold, overvejer den pågældende medlemsstat at undlade at træffe afgørelse om tilbagesendelse, indtil den igangværende procedure er afsluttet, jf. dog stk. 6.

6. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne træffer afgørelse om ophør af lovligt ophold sammen med en afgørelse om tilbagesendelse og/eller en afgørelse om udsendelse og/eller en afgørelse om indrejseforbud i en og samme administrative eller retslige afgørelse eller retsakt i henhold til deres nationale lovgivning, jf. dog de retssikkerhedsgarantier, der gælder i henhold til kapitel III og i henhold til andre relevante bestemmelser i fællesskabslovgivningen og national lovgivning.«

7 Artikel 11 i direktiv 2008/115 med overskriften »Indrejseforbud« har følgende ordlyd:

»1. Afgørelser om tilbagesendelse ledsages af et indrejseforbud:

a) hvis der ikke er indrømmet en frist for frivillig udrejse, eller

b) hvis forpligtelsen til at vende tilbage ikke er efterkommet.

I andre tilfælde kan afgørelser om tilbagesendelse ledsages af et indrejseforbud.

2. Varigheden af indrejseforbuddet fastsættes under behørig hensyntagen til alle relevante forhold i den enkelte sag og må i princippet ikke overstige fem år. Den kan dog overstige fem år, hvis tredjelandsstatsborgeren udgør en alvorlig trussel mod den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den nationale sikkerhed.

[…]«

Svensk ret

8 Kapitel 8, § 6a, i Utlänningslag (2005:716) (udlændingelov (2005:716)) bestemmer:

»Når der opstår spørgsmål om udsendelse i henhold til §§ 2, 3 eller 6 [i dette kapitel] af en udlænding, der har en gyldig opholdstilladelse eller en anden form for tilladelse, der giver ret til at opholde sig i en anden EU-medlemsstat, skal den ansvarlige myndighed opfordre udlændingen til frivilligt at begive sig til den anden EU-medlemsstat inden for en rimelig frist. Den ansvarlige myndighed kan kun træffe afgørelse om spørgsmålet om udsendelse, hvis udlændingen ikke har efterkommet en sådan opfordring.

Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis:

[…]

5. det er sandsynligt, at udlændingen ikke vil efterkomme opfordringen.

[…]«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

9 Den 23. marts 2022 blev A.L., der er tredjelandsstatsborger, standset ved en trafikkontrol i Sverige. Under denne kontrol konstaterede den svenske politimyndighed, at A.L. hverken havde opholdstilladelse eller arbejdstilladelse i Sverige. Han kunne imidlertid fremvise et kroatisk opholdstilladelseskort, som var gyldigt indtil den 25. juni 2022, og gjorde gældende, at han arbejdede for et kroatisk vikarbureau, der havde stillet ham til rådighed for en svensk virksomhed.

10 Samme dag traf denne politimyndighed en afgørelse, hvorved A.L. blev pålagt at forlade svensk område. Denne afgørelse var ledsaget af et forbud mod indrejse i Sverige i en periode på tre år. Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at politimyndigheden ikke opfordrede A.L. til frivilligt at begive sig til Kroatien, med den begrundelse, at det ifølge denne myndighed var sandsynligt, at A.L. ikke ville efterkomme opfordringen.

11 A.L. rejste til Zagreb (Kroatien) den 1. april 2022.

12 A.L. påklagede den i nærværende kendelses præmis 10 omhandlede afgørelse til Migrationsverket (udlændingemyndigheden). Efter at denne myndighed afviste klagen, indbragte A.L. dens afgørelse for Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (forvaltningsdomstolen i Göteborg, domstol i sager om migration, Sverige), som er den forelæggende ret.

13 Denne ret er i tvivl om, hvorvidt kapitel 8, § 6a, i udlændingeloven (2005:716), som gennemfører artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 i svensk retsorden, er forenelig med dette direktiv.

14 Ganske vist bestemmer denne § 6a, stk. 1, i overensstemmelse med dette direktivs artikel 6, stk. 2, at den kompetente nationale myndighed skal give en tredjelandsstatsborger, der har opholdsret i en medlemsstat, mulighed for frivilligt at begive sig til denne stat, inden myndigheden træffer afgørelse om den pågældendes eventuelle tilbagesendelse. Nævnte § 6a, stk. 2, nr. 5, foreskriver imidlertid en undtagelse, som ikke er fastsat i direktivets artikel 6, stk. 2, for så vidt som der kan træffes afgørelse om tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgeren, uden at den pågældende myndighed forinden har givet vedkommende mulighed for at begive sig til denne medlemsstat, når det er sandsynligt, at vedkommende ikke vil begive sig til den pågældende medlemsstat.

15 På denne baggrund har Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (forvaltningsdomstolen i Göteborg, domstol i sager om migration) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Hvordan skal tilbagesendelsesdirektivets artikel 6, stk. 2, fortolkes? Medfører denne bestemmelse, at en tredjelandsstatsborger skal opfordres til straks at begive sig fra den medlemsstat, hvor vedkommende opholder sig ulovligt, til den medlemsstat, hvor vedkommende har en gyldig opholdstilladelse, når tredjelandsstatsborgerens øjeblikkelige udrejse ikke er nødvendig af hensyn til den offentlige orden eller den nationale sikkerhed?

2) Giver tilbagesendelsesdirektivet eller andre EU-retsakter vejledning om konsekvenserne af, at en national myndighed undlader at give den nødvendige opfordring i henhold til tilbagesendelsesdirektivets artikel 6, stk. 2? Medfører en eventuel manglende meddelelse af den nødvendige opfordring, at afgørelsen om udsendelse og afgørelsen om indrejseforbud er ugyldige?

3) Hvis tilbagesendelsesdirektivets artikel 6, stk. 2, kræver, at der gives en sådan opfordring, og at det har en sådan konsekvens, er bestemmelsen da tilstrækkelig klar og præcis til at have direkte virkning?

4) Er national lovgivning, som den, der er fastsat i svensk ret i […] kapitel 8, § 6, [i udlændingeloven (2005:716)], der fastsætter yderligere undtagelser fra en eventuel forpligtelse til at give en opfordring, forenelig med EU-retten?«

De præjudicielle spørgsmål

16 I henhold til artikel 99 i Domstolens procesreglement kan Domstolen til enhver tid på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse, såfremt besvarelsen af et sådant spørgsmål klart kan udledes af retspraksis, eller såfremt besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål ikke giver anledning til nogen rimelig tvivl.

17 Der er grundlag for at anvende denne bestemmelse i den foreliggende sag.

Det første og det fjerde spørgsmål

18 Med det første og det fjerde spørgsmål, som skal behandles samlet og først, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 skal fortolkes således, at en medlemsstats kompetente myndigheder har pligt til at give en tredjelandsstatsborger, der opholder sig ulovligt på denne medlemsstats område, og som er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, udstedt af en anden medlemsstat, mulighed for at begive sig til denne medlemsstat, inden de i givet fald træffer en afgørelse om tilbagesendelse af den pågældende, selv om disse myndigheder finder det sandsynligt, at tredjelandsstatsborgeren ikke vil efterkomme en opfordring til at begive sig til denne anden medlemsstat.

19 I henhold til artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 skal tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt på en medlemsstats område, og som er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, udstedt af en anden medlemsstat, anmodes om straks at begive sig til denne anden medlemsstats område. Efterkommer den pågældende tredjelandsstatsborger ikke dette krav, eller er den pågældende tredjelandsstatsborgers øjeblikkelige udrejse nødvendig af hensyn til den offentlige orden eller den nationale sikkerhed, finder stk. 1 i denne artikel 6 anvendelse. I henhold til den sidstnævnte bestemmelse træffer medlemsstaterne afgørelse om tilbagesendelse vedrørende enhver tredjelandsstatsborger, som opholder sig ulovligt på deres område.

20 Det fremgår af denne artikel 6, stk. 2, at en tredjelandsstatsborger, der opholder sig ulovligt på en medlemsstats område, men samtidig er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, udstedt af en anden medlemsstat, skal gives mulighed for at udrejse til sidstnævnte medlemsstat, snarere end at der direkte vedtages en afgørelse om tilbagesendelse af den pågældende, medmindre den offentlige orden og den nationale sikkerhed kræver det (jf. i denne retning dom af 24.2.2021, M m.fl. (Overførsel til en medlemsstat), C-673/19, EU:C:2021:127, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

21 Når dette er sagt, kan denne bestemmelse ikke fortolkes således, at den opstiller en undtagelse til anvendelsesområdet for direktiv 2008/115, der føjer sig til dem, som er omhandlet i direktivets artikel 2, stk. 2, og som skulle gøre det muligt for medlemsstaterne at udelukke tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold fra de fælles standarder og procedurer, når disse nægter straks at genindrejse i den medlemsstat, der indrømmer dem opholdsret (dom af 24.2.2021, M m.fl. (Overførsel til en medlemsstat), C-673/19, EU:C:2021:127, præmis 36).

22 Såfremt disse tredjelandsstatsborgere nægter straks at genindrejse i denne medlemsstat, er de medlemsstater, på hvis område tredjelandsstatsborgerne opholder sig ulovligt, derimod i henhold til artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115, sammenholdt med denne artikels stk. 1, principielt forpligtede til i et sådant tilfælde at vedtage en afgørelse om tilbagesendelse, der pålægger disse tredjelandsstatsborgere at forlade Unionens område (dom af 24.2.2021, M m.fl. (Overførsel til en medlemsstat), C-673/19, EU:C:2021:127, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

23 Som det fremgår af såvel dets overskrift som ordlyden af dets artikel 1, fastlægger direktiv 2008/115 »fælles standarder og procedurer«, som skal anvendes af hver medlemsstat ved tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold. Det følger af ovennævnte formulering, men også af den generelle opbygning af dette direktiv, at medlemsstaterne kun kan fravige disse standarder og procedurer under de betingelser, som er fastsat i direktivet, herunder navnlig dem, der er fastsat i dets artikel 4 (dom af 28.4.2011, El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, præmis 32).

24 Denne artikel 4 giver i stk. 3 medlemsstaterne mulighed for at indføre eller opretholde bestemmelser, der er gunstigere for tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold end dem, der er indeholdt i direktiv 2008/115, forudsat at disse bestemmelser er forenelige med dette direktiv. Dette direktiv tillader imidlertid ikke medlemsstaterne at anvende strengere bestemmelser på det område, som reguleres ved direktivet (dom af 28.4.2011, El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, præmis 33).

25 I denne henseende har Domstolen ligeledes fastslået, at direktiv 2008/115 præcist fastsætter den procedure, som hver medlemsstat skal anvende ved tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold på deres område, og fastsætter rækkefølgen af de på hinanden efterfølgende forskellige etaper i denne procedure (dom af 28.4.2011, El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, præmis 34).

26 I lyset af disse betragtninger skal det fastslås, at en fortolkning af artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115, hvorefter denne bestemmelse giver medlemsstaternes kompetente myndigheder mulighed for at træffe en afgørelse om tilbagesendelse, når det er »sandsynligt«, at den pågældende tredjelandsstatsborger ikke vil efterkomme en opfordring til straks at begive sig til den medlemsstat, der har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til den pågældende, ville svare til at indføre en undtagelse, som ikke er fastsat i denne artikel 6, stk. 2, og således ville fratage denne bestemmelse dens effektive virkning.

27 Henset til det ovenstående skal det første og det fjerde spørgsmål besvares således, at artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 skal fortolkes således, at en medlemsstats kompetente myndigheder er forpligtede til at give en tredjelandsstatsborger, der opholder sig ulovligt på denne medlemsstats område, og som er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, udstedt af en anden medlemsstat, mulighed for at begive sig til denne medlemsstat, inden

de i givet fald træffer en afgørelse om tilbagesendelse af den pågældende, selv om disse myndigheder anser det for sandsynligt, at tredjelandsstatsborgeren ikke vil efterkomme en opfordring til at begive sig til denne anden medlemsstat.

Det tredje spørgsmål

28 Med det tredje spørgsmål, der skal behandles hernæst, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 skal fortolkes således, at denne bestemmelse, for så vidt som den kræver, at medlemsstaterne giver tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt på deres område, mulighed for at begive sig til den medlemsstat, der har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til de pågældende, inden der i givet fald træffes en afgørelse om deres tilbagesendelse, har direkte virkning og således kan påberåbes af borgerne ved de nationale retsinstanser.

29 I henhold til Domstolens faste praksis kan borgerne i alle tilfælde, hvor bestemmelser i et direktiv ud fra et indholdsmæssigt synspunkt fremstår som ubetingede og tilstrækkeligt præcise, ved de nationale domstole påberåbe sig disse bestemmelser over for den pågældende medlemsstat, enten når denne ikke rettidigt har gennemført direktivet i national ret, eller når den ikke har gennemført det korrekt (dom af 1.8.2022, TL (Manglende tolkning og oversættelse), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).

30 Domstolen har i denne henseende præciseret, at en EU-retlig bestemmelse for det første er ubetinget, når den indeholder en forpligtelse, som ikke er undergivet betingelser og ej heller, i henseende til gennemførelse eller virkninger, gjort afhængig af, at EU-institutioner eller medlemsstaterne udsteder retsakter i så henseende og for det andet er tilstrækkelig præcis til at kunne påberåbes af private og anvendes af en retsinstans, når den indeholder en forpligtelse, der er utvetydigt formuleret (dom af 1.8.2022, TL (Manglende tolkning og oversættelse), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).

31 Domstolen har endvidere fastslået, at selv om et direktiv giver medlemsstaterne – når de vedtager de nærmere bestemmelser for direktivets gennemførelse – en vis skønsmargen, kan en bestemmelse i dette direktiv anses for at have en ubetinget og præcis karakter, eftersom bestemmelsen utvetydigt pålægger medlemsstaterne en pligt til at tilvejebringe et bestemt resultat, og eftersom der ikke er knyttet nogen betingelse til anvendelsen af den regel, som følger af forpligtelsen (dom af 1.8.2022, TL (Manglende tolkning og oversættelse), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).

32 Som anført i nærværende kendelses præmis 25 fastsætter direktiv 2008/115 præcist den procedure, som hver medlemsstat skal anvende ved tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, og fastsætter rækkefølgen af de på hinanden efterfølgende forskellige etaper i denne procedure.

33 I denne henseende følger det af ordlyden af artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115, at det kun er, når den pågældende tredjelandsstatsborger ikke overholder forpligtelsen til straks at begive sig til den medlemsstat, der har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til den pågældende, eller når den pågældendes øjeblikkelige udrejse er nødvendig af hensyn til den offentlige orden eller den nationale sikkerhed, at den medlemsstat, på hvis område tredjelandsstatsborgeren opholder sig ulovligt, træffer afgørelse om tilbagesendelse i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1.

34 Det bemærkes for det første, at medlemsstaternes forpligtelse til at give tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt på deres område, mulighed for at begive sig til den medlemsstat, der har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til de pågældende, er ubetinget, eftersom artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 ikke gør denne forpligtelse afhængig af, at der udstedes en EU-retsakt, og heller ikke giver medlemsstaterne mulighed for at underlægge denne forpligtelse betingelser eller begrænse dens rækkevidde.

35 For det andet bemærkes, at selv om direktiv 2008/115 giver medlemsstaterne en vis skønsmargen, når de vedtager de praktiske retningslinjer med henblik på at gennemføre den procedure, der er omhandlet i dette direktivs artikel 6, stk. 2, pålægger denne bestemmelse dem utvetydigt en pligt til at give tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt på deres område, mulighed for at begive sig til den medlemsstat, der har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til de pågældende, inden der træffes en afgørelse om deres tilbagesendelse.

36 Henset til det ovenstående skal det tredje spørgsmål besvares således, at for så vidt som artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 kræver, at medlemsstaterne giver tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt på deres område, mulighed for at begive sig til den medlemsstat, der har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til de pågældende, inden der i givet fald træffes en afgørelse om deres tilbagesendelse, har direkte virkning og således kan påberåbes af borgerne ved de nationale retsinstanser.

Det andet spørgsmål

37 Med det andet spørgsmål, der skal behandles som det sidste punkt, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 skal fortolkes således, at når en medlemsstat i strid med denne bestemmelse ikke giver en tredjelandsstatsborger, der opholder sig ulovligt på dens område, mulighed for straks at begive sig til den medlemsstat, som har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til den pågældende, inden der træffes en afgørelse om vedkommendes tilbagesendelse, er denne afgørelse om tilbagesendelse og det indrejseforbud, der ledsager den, ugyldige.

38 Enhver national retsinstans har i henhold til princippet om EU-rettens forrang, såfremt det ikke er muligt for denne at anlægge en fortolkning af national lovgivning, der er i overensstemmelse med de EU-retlige krav, pligt til under en sag, der henhører under dens kompetence, som organ i en medlemsstat at undlade at anvende enhver national bestemmelse, der er i strid med en EU-retlig bestemmelse, som har direkte virkning i den sag, som den skal påkende, som, i den foreliggende sag, artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 (dom af 10.3.2022, Landkreis Gifhorn, C-519/20, EU:C:2022:178, præmis 101 og den deri nævnte retspraksis).

39 Det følger heraf, at medmindre en national ret, der behandler en sag inden for rammerne af sin kompetence, kan fortolke en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede i overensstemmelse med EU-retten, skal den afvise at anvende en sådan lovgivning i den sag, der er indbragt for den (jf. i denne retning dom af 10.3.2022, Landkreis Gifhorn, C-519/20, EU:C:2022:178, præmis 102).

40 Den nationale ret skal herved navnlig tage hensyn til, at dette i givet fald indebærer en pligt til at træffe alle foranstaltninger til fremme af den fulde gennemførelse af EU-retten (dom af 16.12.2010, Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, EU:C:2010:778, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).

41 I henhold til det princip om loyalt samarbejde, der er fastsat i artikel 4, stk. 3, TEU, skal medlemsstaterne således bringe ulovlige følgevirkninger af en tilsidesættelse af EU-retten til ophør (dom af 25.6.2020, A m.fl. (Vindmøller i Aalter og Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, præmis 83). Det følger heraf, at de kompetente nationale myndigheder, herunder de nationale retsinstanser, som er forelagt et søgsmål til prøvelse af en retsakt, der er vedtaget i strid med artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115, har pligt til under udøvelsen af deres kompetencer at træffe samtlige foranstaltninger, der er nødvendige for at råde bod på, at en national myndighed ikke har overholdt de forpligtelser, der følger af denne bestemmelse. Dette kan f.eks. i henhold til national ret medføre, at en afgørelse om tilbagesendelse og dermed også en afgørelse, der ledsager denne, såsom et indrejseforbud i henhold til dette direktivs artikel 11, bliver ugyldige.

42 Henset til det ovenstående skal det andet spørgsmål besvares således, at artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115 skal fortolkes således, at når en medlemsstat i strid med denne bestemmelse ikke giver en tredjelandsstatsborger, der opholder sig ulovligt på dens område, mulighed for straks at begive sig til den medlemsstat, som har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til den pågældende, inden der træffes en afgørelse om vedkommendes tilbagesendelse, er de kompetente nationale myndigheder, herunder de nationale retsinstanser, som er forelagt et søgsmål til prøvelse af denne afgørelse om tilbagesendelse og det indrejseforbud, som ledsager den, forpligtede til at træffe samtlige foranstaltninger, der er nødvendige for at råde bod på, at en national myndighed ikke har overholdt de forpligtelser, der følger af denne bestemmelse.

Sagsomkostninger

43 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Ottende Afdeling) for ret:

1) **Artikel 6, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold**

   skal fortolkes således, at

   en medlemsstats kompetente myndigheder er forpligtede til at give en tredjelandsstatsborger, der opholder sig ulovligt på denne medlemsstats område, og som er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, udstedt af en anden medlemsstat, mulighed for at begive sig til denne medlemsstat, inden de i givet fald træffer en afgørelse om tilbagesendelse af den pågældende, selv om disse myndigheder anser det for sandsynligt, at tredjelandsstatsborgeren ikke vil efterkomme en opfordring til at begive sig til denne anden medlemsstat.

2) **Artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115**

   skal fortolkes således, at

   denne bestemmelse, for så vidt som den kræver, at medlemsstaterne giver tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt på deres område, mulighed for at

begive sig til den medlemsstat, der har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til de pågældende, inden der i givet fald træffes en afgørelse om deres tilbagesendelse, har direkte virkning og således kan påberåbes af borgerne ved de nationale retsinstanser.

3) Artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/115

skal fortolkes således, at

når en medlemsstat i strid med denne bestemmelse ikke giver en tredjelandsstatsborger, der opholder sig ulovligt på dens område, mulighed for straks at begive sig til den medlemsstat, som har udstedt en gyldig opholdstilladelse eller anden tilladelse, som giver ret til ophold, til den pågældende, inden der træffes en afgørelse om vedkommendes tilbagesendelse, er de kompetente nationale myndigheder, herunder de nationale retsinstanser, som er forelagt et søgsmål til prøvelse af denne afgørelse om tilbagesendelse og det indrejseforbud, som ledsager den, forpligtede til at træffe samtlige foranstaltninger, der er nødvendige for at råde bod på, at en national myndighed ikke har overholdt de forpligtelser, der følger af denne bestemmelse.

Underskrifter